

Justificació de la bibliografia

Conservació de *Gopherus agassizii*

Catalina Font de Mora, Andrea Fernández, Victòria Hernandez i Leyre Labarga

- Doak, D., Kareiva, P., & Klepetka, B. (1994). Modeling Population Viability for the Desert Tortoise in the Western Mojave Desert. *Ecological Applications*, 4(3), 446-460. <https://doi.org/10.2307/1941949> → Aquest article, obtingut de la base de dades COMADRE, presenta la matriu de la dinàmica poblacional de l'animal estudiat. A més, s'han extret dades sobre les principals amenaces de la tortuga del desert. En aquest article també es troben justificades les mesures de conservació proposades al treball, concretament la protecció de les tortugues adultes enfront de les amenaces antròpiques i la protecció de les tortugues juvenils de la depredació per corbs.
- Turner, F. B., & Berry, K. H. (1984). Population ecology of the desert tortoise at Goffs, California. <https://doi.org/10.5962/bhl.title.59201> → A partir d'aquest article s'han obtingut dades sobre les principals amenaces de *Gopherus agassizii*. Addicionalment, aquest article ha proporcionat la població inicial. No obstant, s'han hagut de fer una sèrie d'ajustaments per obtenir el vector de població inicial amb el qual s'ha treballat. Un dels ajustaments implicava el càlcul de la sex-ratio de *Gopherus agassizii* a partir de les dades proporcionades per l'article.
- Allison, L. & McLuckie A. (2018). Population Trends in Mojave Desert Tortoises (*Gopherus agassizii*). *Herpetological Conservation and Biology*, 13(2), 433-452. → Les dades necessàries per la validació del model s'han obtingut d'aquest article, el qual treballa amb poblacions de *Gopherus agassizii* de diverses localitats. Per fer la validació del model s'han utilitzat només les dades del 2004 i 2014 de la població de l'oest del Desert de Mojave, ja que l'article de la matriu utilitzada (Doak et al., 1994) només estudia la població de la zona oest d'aquest desert.
- BLM (Bureau of Land Management). (1990). Environmental impact statement for the management of the Common Raven in the California Desert Conservation Area. Draft. U.S. Department of Interior, Bureau of Land Management, Riverside, California, USA. → A partir d'aquest document governamental s'ha extret informació per elaborar les mesures del segon escenari de conservació, que té com a objectiu la reducció de la depredació de les tortugues juvenils pels corbs. Es va decidir no considerar les mesures relacionades amb l'exterminació directa de corbs, així com mesures que inclouen l'eliminació mitjançant verins.
- United States Fish and Wildlife Service. (2011). Revised Recovery Plan for the Mojave Population of the Desert Tortoise (*Gopherus agassizii*). https://ecos.fws.gov/docs/recovery_plan/RRP%20for%20the%20Mojave%20Desert%20Tortoise%20-%20May%202011_1.pdf → Aquest és el pla de conservació governamental més actualitzat de l'espècie estudiada, on s'han pogut veure les amenaces a les quals s'enfronta així com l'estratègia nacional per la seva conservació. Ha proporcionat informació justificada per elaborar els escenaris de conservació (sobretot pel segon relacionat amb la protecció dels juvenils de la

depredació pels corbs i pel tercer relacionat amb la millora de la connectivitat), ja que inclou mapes d'usos del parc, hàbitat potencial i mesures que s'han dut a terme. A més també dona informació sobre altres espècies del Dessert que es poden veure beneficiades.

- United States Department of the Interior: Fish and Wildlife Service. (1982). North American Tortoises: Conservation and Ecology. Wildlife Research Report 12. https://books.google.es/books?hl=es&lr=&id=-ioWAQAAIAAJ&oi=fnd&pg=PA1&dq=Gopherus+agassizii+&ots=Z5Lt1dYBv4&sig=bl7y_U3K7YZA82YRGoZUyQzJIHg#v=onepage&q=Gopherus%20agassizii&f=false → A partir d'aquest article s'ha extret la informació de l'hàbitat, el comportament, el cycle de vida i la dieta de la tortuga. Explica tota aquesta informació de manera molt detallada i clara i, per fer la presentació, s'ha intentat resumir al màxim el seu contingut agafant les dades més rellevants per fer-ho més comprensible.
- Auffenberg, W. & Richard F. (1978). Catalogue of American Amphibians and Reptiles: *Gopherus agassizii*. <https://repositories.lib.utexas.edu/server/api/core/bitstreams/be09cac1-f592-4218-974e-9bdf11b40757/content> → A partir d'aquest article s'ha extret la informació morfològica i distribució de la tortuga.
- Berry, K.H., Allison, L.J., McLuckie, A.M., Vaughn, M. & Murphy, R.W. (2021). *Gopherus agassizii* - The IUCN Red List of Threatened Species 2021. <https://tortoise-tracks.org/wp-content/uploads/2021/09/2021-Berry-et-al-IUCN-Red-List.pdf> → És el document oficial de l'espècie des de la IUCN, que explica per què l'han categoritzat com "En perill crític" i, per tant, descriu de manera detallada les amenaces així com informació sobre l'ecologia i la seva dinàmica en els últims anys. Ha sigut molt útil de cara al plantejament de les mesures.